

การสื่อสารเพื่อการปรับตัวทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ กลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ : 4 กรกฎาคม 2565

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ : 4 เมษายน 2566

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 21 เมษายน 2566

เอกรงค์ บัณฑิตพงษ์*

พิษณุพร ประครองใจ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสามารถทางการสื่อสารของนักศึกษาต่างชาติ กลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเขตภาคเหนือ 2) เพื่อศึกษาการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ กลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถ การสื่อสารกับการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเขตภาคเหนือ เป็นการวิจัยเชิง ปริมาณ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาต่างชาติในกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เขตภาคเหนือทั้งหมด 400 คน สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และมีการทดสอบ สมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Coefficient) ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถในการสื่อสารของนักศึกษาต่างชาติ มีพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษดี แต่มีปัญหาใน เรื่องของการใช้ภาษาไทยและการปรับตัวให้เข้ากับชีวิตในท้องถิ่น 2) แนวทางการปรับตัวของนักศึกษา ชาวต่างชาติ คือ การพยายามเรียนรู้ภาษา วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศไทย เปิดใจ คิดเชิงบวกและสร้าง การยอมรับในความแตกต่างระหว่างชาติพันธุ์ เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังอาศัยเทคโนโลยี การสื่อสารทั้งอินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ โทรศัพท์มือถือเข้ามาช่วยในการปรับตัว และ 3) ความสามารถทางการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของกลุ่มนักศึกษาต่างชาติ อย่างมีนัยสำคัญที่ สถิติที่ .05

คำสำคัญ: การสื่อสาร การปรับตัวทางวัฒนธรรม นักศึกษาต่างชาติ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

วิธีการอ้างอิง:

เอกรงค์ บัณฑิตพงษ์ และพิษณุพร ประครองใจ. (2567). การสื่อสารเพื่อการปรับตัวทางวัฒนธรรมของนักศึกษา ต่างชาติกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ. วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราช ภัฏวชิรสุพรรณบุรี, 6(1), 1-20.

* ผู้ประสานงานหลัก: akkarongpunpong@gmail.com

Cultural Adaptation's Communication for the Foreign Students of Autonomous Universities in Northern Region.

Received: July 4, 2022
Revised: April 4, 2023
Accepted: April 21, 2023

*Akkarong Punpong**
Phitchayapom Prakrongjai

Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were to study the foreign students' communication competence in autonomous universities in northern region, investigate their self-adaptation, and examine the relationship between their communication competence and self-adaptation. The data of this quantitative research were collected by using a questionnaire with 400 foreign students in autonomous universities in the northern region. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage and standard deviation. The hypothesis were tested by using t – test, One-way ANOVA and Pearson's Coefficient. The results showed that the students' communication skills were already good with background in English, but there were problems with use of Thai language and the adaptation to local life. Also, in terms of cultural adaptation, the foreign students tried to study new Thai language, culture and tradition, by being open-minded, thinking positively and accepting differences in ethnic, nationality, religion and culture. In addition, they relied on communication technology to enhance adapting process including internet, social media, and smartphone. The results also showed that there was a relationship between communication competence and self-adaptation of the foreign students of autonomous universities in northern region, with the significance at .05.

Keywords: Communication, Cultural Adaptation, Foreign Students, Autonomous Universities

Cite this article as:

Punpong, A., & Prakrongjai, P. (2024). Cultural Adaptation's Communication for the Foreign Students of Autonomous Universities in Northern Region. *Journal of Management Science Pibulsongkram Rajabhat University*, 6(1), 1-20.

* Corresponding author: akkarongpunpong@gmail.com

บทนำ

การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Intercultural Communication) เป็นรูปแบบการสื่อสารประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นในโลกยุคปัจจุบันที่เรียกได้ว่าเป็นโลกยุคไร้พรมแดน โดยเทคโนโลยีการสื่อสารรวมถึงการคมนาคมต่างๆ มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้มนุษย์ที่อยู่ห่างไกลกันคนละมุมโลก และมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สามารถเชื่อมโยงการสื่อสารร่วมกันได้ หรือตามแนวคิด “หมู่บ้านโลก” (Global Village) ที่ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารและการเปลี่ยนแปลงของระบบโลกมาสู่สังคม “โลกาภิวัตน์” ที่การสื่อสารจะช่วยย่อโลกให้เล็กลง ที่ทำให้คนเรารู้เรื่องราวจากที่ใดก็ได้ในเวลาที่เราเร็วขึ้นหรือเวลาเดียวกัน แม้จะมีที่อยู่ทางกายภาพอยู่คนละซีกโลกก็ตาม และเกิดการสื่อสารข้ามพรมแดนอย่างรวดเร็วและง่ายดาย (McLuhan, 1976 อ้างถึงใน พิระ จิโรสภณ, 2557)

ดังนั้นการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม จึงเข้ามามีบทบาทกับมนุษย์ในสังคมปัจจุบันอย่างไม่อาจปฏิเสธได้ ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลที่เติบโตมาจากวัฒนธรรมที่ต่างกันย่อมจะต้องถูกหล่อหลอมและขัดเกลาทางสังคม ประกอบสร้างความเป็นวัฒนธรรมของตนเอง เมื่อบุคคลมาจากวัฒนธรรมที่ต่างกันต้องทำการสื่อสารร่วมกัน ย่อมจะต้องมีการเรียนรู้ถึงความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม รวมถึงต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมแปลกใหม่ที่ตนเองเข้ามาอาศัยอยู่หรือเรียน ซึ่งเมื่อบุคคลได้ก้าวเข้ามาอยู่ภายใต้วัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกันในระยะแรก บุคคลอาจเกิดความตระหนักทางวัฒนธรรม (Culture Shock) โดยผลกระทบของความตระหนักทางวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้นค่อนข้างเด่นชัด ไม่ว่าจะเป็นกับผู้อพยพ นักท่องเที่ยว นักศึกษา ฯลฯ และมีผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม เช่น เมื่อไม่สามารถเรียนรู้วัฒนธรรมใหม่ จึงไม่เข้าร่วมกิจกรรม พยายามหลบคนแปลกหน้า ดังนั้น ผู้เข้ามาอยู่ในวัฒนธรรมใหม่จึงจำเป็นต้องมีไหวพริบ (Sensitivity) และรับรู้ความคิด ความรู้สึกของผู้อื่น ต่อความตระหนักทางวัฒนธรรมที่เข้าใจยากและจำเป็นต้องพบเห็น (เมตตา วิวัฒนานุกูล, 2559) กล่าวได้ว่าความตระหนักทางวัฒนธรรมนั้น จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลก้าวเข้ามาสู่วัฒนธรรมที่ตนเองไม่คุ้นเคย ทำให้บุคคลเกิดความหวาดกลัวต่อสิ่งต่าง ๆ เป็นผลมาจากการที่บุคคลสูญเสียสัญลักษณ์ในสังคมของตนเอง ซึ่งบุคคลต้องมีการเรียนรู้วิธีคิด รู้สึกหรือวิธีแสดงพฤติกรรมในแบบแผนใหม่ ตลอดจนรับมือกับความตระหนักทางวัฒนธรรมเพื่อให้สามารถปรับตัวอยู่ภายใต้วัฒนธรรมที่แตกต่างได้อย่างราบรื่นนั่นเอง

ปัจจุบันการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเกิดขึ้นได้ในทุก ๆ เพศ กลุ่มสังคม ชนชั้น และในทุก ๆ วิชาชีพ แต่มีสถานที่แห่งหนึ่งที่มีการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมสามารถเกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน คือ มหาวิทยาลัยที่จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนของตนเองให้มีความเป็นสากล และเป็นที่ยอมรับของนานาชาติประเทศเพิ่มมากขึ้น สิ่งที่เราเห็นได้อย่างชัดเจนที่สุดของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ หรือมหาวิทยาลัยเอกชนต่างก็มีการเปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรนานาชาติ รวมทั้งมีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งการเปิดกว้างของระบบการศึกษาในปัจจุบันนี้เอง ส่งผลให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทยมีความต้องการนักศึกษาต่างชาติเข้ามามากขึ้น ซึ่งสะท้อนภาพการเกิดขึ้นของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมให้มีความชัดเจนมากขึ้นอีกด้วย

จากการเปลี่ยนแปลงจนถึงปี พ.ศ. 2563 ภาพการแข่งขันในตลาดอุดมศึกษาในประเทศไทยมีสูงมาก ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิรูปการศึกษา ตลอดจนจำนวนประชากรวัยเรียนลดลง (Thaiquote, 2019) และการเป็นนิติบุคคลของมหาวิทยาลัยทำให้ขยายพื้นที่ตลาดได้อย่างอิสระ มหาวิทยาลัยในกำกับรัฐในเขตภาคเหนือเป็นพื้นที่หนึ่งที่ได้รับผลกระทบในด้านนี้อย่างมาก ทำให้มหาวิทยาลัยพื้นที่ดังกล่าวหลายแห่งมีการปรับตัวใน

การรับนักศึกษา และในเมื่อตลาดในประเทศถูกจำกัด ส่งผลให้มีการเปิดหลักสูตรนานาชาติขึ้นในหลาย ๆ มหาวิทยาลัยในภาคเหนือเพื่อรองรับนักศึกษาต่างชาติ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างรายได้และช่วยมหาวิทยาลัยให้อยู่รอดในช่วงเวลาที่ประชากรวัยเรียนในประเทศลดลง ทั้งนี้กลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือที่มีหลักสูตรนานาชาติที่รองรับกับนักศึกษาต่างชาติ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยพะเยา และมหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นต้น

จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้นจะสามารถพิจารณาได้ว่านักศึกษาต่างชาติจากกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือที่มีการเรียนการสอนในหลักสูตรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรปกติ เรียนร่วมกับคนไทยหรือหลักสูตรนานาชาติ ที่เข้ามาเรียนในประเทศไทยจะต้องเรียนรู้นอกเหนือจากตำราเรียน คือเรื่องของการปรับตัวในการดำรงอยู่ในสังคมที่แตกต่างจากเดิมที่ตนเคยอาศัยอยู่ ซึ่งมีความแตกต่างกับการเรียนในประเทศของตนเองทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมที่นักศึกษาต่างชาติจะต้องเรียนรู้เพิ่มเติมและปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ให้ได้อย่างกลมกลืน และจะต้องเรียนรู้เรื่องของการปรับตัวในการใช้ชีวิตประจำวันอีกด้วย ถึงแม้ว่านักศึกษาเองจะเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในบทเรียนที่ตนศึกษามา แต่เป็นการศึกษาที่อยู่ในท้องถิ่นของตนที่คุ้นเคยเพียงเท่านั้น หากแต่บางคนไม่เคยรู้จักหรือรู้จักบ้างแต่เป็นข้อมูลเพียงเบื้องต้นและไม่เคยอาศัยอยู่ประเทศไทยมาก่อน เมื่อต้องเปลี่ยนสภาพแวดล้อมและเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ อุปสรรคในการดำรงชีวิตประจำวันย่อมเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในเมื่อสภาพแวดล้อมทั้งด้านกายภาพ ภาษา และวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ นักศึกษาชาวต่างชาติจึงต้องมีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวด้วยการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมใหม่ในประเทศไทย จึงเป็นที่มาของการศึกษา “การสื่อสารเพื่อการปรับตัวทางวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ” ดังปรากฏในเนื้อหาต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถทางการสื่อสารของนักศึกษาต่างชาติกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเขตภาคเหนือ
2. เพื่อศึกษาการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเขตภาคเหนือ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางการสื่อสารกับการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติในกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเขตภาคเหนือ

สมมติฐานในการวิจัย

1. ลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีความสามารถทางการสื่อสารภายใต้วัฒนธรรมไทยของนักศึกษาต่างชาติในกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือที่แตกต่างกัน
2. ลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติในกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเขตภาคเหนือที่แตกต่างกัน
3. ความสามารถทางการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเขตภาคเหนือ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารต่างวัฒนธรรม (Intercultural Communication)

“การสื่อสารต่างวัฒนธรรม” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Intercultural Communication” ซึ่งหากแปลคำภาษาอังกฤษควรจะแปลว่า “การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม” แต่เนื่องจากต้องการเน้นเฉพาะการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน จึงใช้คำว่า “การสื่อสารต่างวัฒนธรรม” (เมตตา วิวัฒนานุกูล, 2559) การที่นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย การเรียนรู้ถึงมิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมย่อมต้องเป็นสิ่งที่นักศึกษาต่างชาติไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้น นักศึกษาต่างชาติจึงต้องมีการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับมิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถอยู่รอดได้ในสังคมไทย โดย Hall (1981) ได้แบ่งบริบทของระบบวัฒนธรรมออกเป็น 2 องค์ประกอบดังนี้

1. **บริบทวัฒนธรรมสูง (High Context Culture)** ในระบบวัฒนธรรมรูปแบบนี้ จะมีความแตกต่างกัน โดยอวัจนภาษาเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการสื่อสารกับกลุ่มคนในวัฒนธรรมดังกล่าว นอกจากนี้ลักษณะทางวัฒนธรรมจะเป็นการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลจะมีรากฐานมาจากอดีต มีการเปลี่ยนแปลงที่ช้าและมีความมั่นคงสูง อำนาจจะอยู่ในคนกลุ่มเดียวกัน และมีความมั่นคงยาวนาน บุคคลในวัฒนธรรมดังกล่าวก็จะทำการสื่อสารอยู่ภายใต้กรอบบริบทเดิมของตนเอง บุคคลจะพยายามรักษาหน้าตา หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง เน้นการรักษาความสัมพันธ์ โดยดูความเหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ และโอกาสด้วย โดยประเทศที่มีลักษณะวัฒนธรรมแบบดังกล่าว ได้แก่ ลาตินอเมริกา เม็กซิโก ญี่ปุ่น จีน เกาหลี ไทย และประเทศอื่น ๆ ในทวีปเอเชีย

2. **บริบทวัฒนธรรมต่ำ (Low Context Culture)** ในรูปแบบวัฒนธรรมนี้ ความผูกพันของสมาชิกในกลุ่มสังคมในแบบดังกล่าวนี้ จะมีความเปราะบาง ความรับผิดชอบจะถูกกระจายออกไปในระบบ เมื่อมีเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้นในวัฒนธรรมรูปแบบนี้ จะมีการปกป้องสมาชิกภายในกลุ่มของตนเอง สามารถสรุปความได้จากวัจนภาษา คำพูดที่พูดออกมาจะตรงจุดที่ผู้ส่งสารต้องการ การแสดงท่าทางต่าง ๆ จะแสดงออกอย่างเปิดเผย และให้ความสำคัญระหว่างบุคคลน้อยกว่าการตกลงเจรจากันอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร นิยมใช้ข้อโต้แย้งมาถกเถียงกันเพื่อให้ตนเองเป็นฝ่ายชนะ นอกจากนี้บุคคลในวัฒนธรรมรูปแบบดังกล่าวนี้ จะมีความคิดสร้างสรรค์และมีความสนใจในนวัตกรรมใหม่จะเปิดรับสิ่งใหม่ ๆ เมื่อต้องพบเจอ โดยประเทศที่มีวัฒนธรรมในรูปแบบดังกล่าว เช่น สหรัฐอเมริกา เยอรมัน กลุ่มประเทศในแถบสแกนดิเนเวีย สวิตเซอร์แลนด์ สวีเดน นอร์เวย์

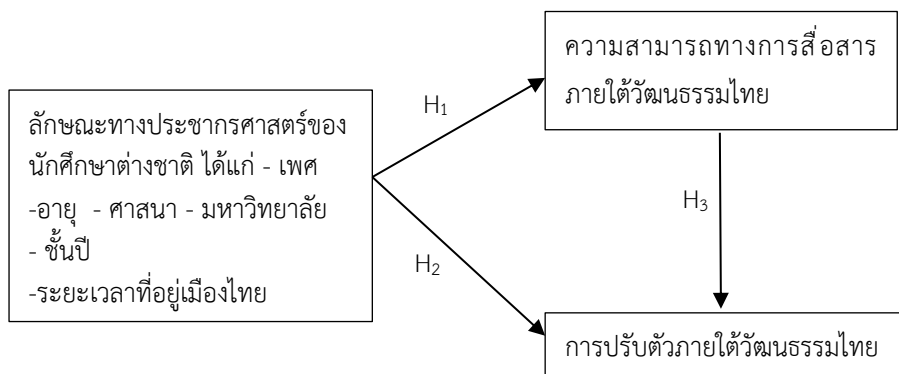
แนวคิดการปรับตัว (Adjustment)

การปรับตัวเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนแปลกหน้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ซึ่งบริบททางสังคมที่แตกต่างกันนั้น มีความสำคัญต่อการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลเป็นอย่างมาก (Gudykunst & Kim, 1992) โดย Gudykunst (2005) กล่าวว่า การปรับตัวระหว่างวัฒนธรรมของคนแปลกหน้า (Stranger) นั้นจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีการเรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพกับเจ้าบ้าน การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของบุคคลมีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมเจ้าบ้าน ซึ่งเขายังได้กล่าวเพิ่มเติมด้วยว่า การปรับตัวระหว่างวัฒนธรรมเป็นกระบวนการที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของความรู้สึกถึงความสะดวกสบายในการอาศัยอยู่ร่วมกับวัฒนธรรมเจ้าบ้าน ไม่ว่าจะเป็นในด้านของการสื่อสาร และการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่มีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมเจ้าบ้าน โดยเขามองว่า ถ้าในสถานการณ์หนึ่งบุคคลทำการสื่อสารกับเจ้าบ้านตามรูปแบบวัฒนธรรมที่ติดตัวมาของตนเอง ผลที่ได้รับและพฤติกรรมการแสดงออกต่าง ๆ จากการสื่อสารจะไม่มี ความเหมาะสมกับวัฒนธรรมนั้น ๆ ซึ่งส่งผลทำให้บุคคลไม่ประสบความสำเร็จในการปรับตัวที่จะอาศัยอยู่ในวัฒนธรรมเจ้าบ้าน

แนวคิดเรื่องความสามารถด้านการสื่อสาร

โดย Munby (1978) กล่าวว่า “ความสามารถด้านการสื่อสาร” หมายถึง ความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์หรือความรู้ทางกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ กับความสามารถในด้านภาษาศาสตร์สังคมหรือความรู้ในกฎเกณฑ์ของการใช้ภาษา ทั้งนี้องค์ประกอบของความสามารถด้านการสื่อสาร สอดคล้องกับ Williams (1979) ได้สรุปว่า องค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารนั้นควรประกอบด้วย ความรู้ 4 ประเภท คือ 1) กฎเกณฑ์ด้านกลไกของภาษา (Mechanical Rules) กฎเกณฑ์นี้ทำให้สามารถตัดสินได้ว่า คำพูดนั้น ๆ ถูกหรือผิดไวยากรณ์ 2) กฎเกณฑ์ในด้านความหมาย (Meaningful Rules) กฎเกณฑ์นี้จะเชื่อมโยงคำพูดกับโลกภายนอก การเลือกใช้คำศัพท์จึงเป็นสิ่งสำคัญ มิฉะนั้นจะทำให้เกิดการสื่อความหมายที่ผิด ๆ ได้ 3) ลักษณะความสัมพันธ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เกณฑ์วัดความเหมาะสมดูจากการยอมรับของคนในสังคมว่าภาษาที่ใช้เป็นแบบแผนหรือเป็นแบบกันเอง และ 4) การยอมรับลักษณะที่มีใช้ภาษา (Non-Linguistic Conventions) เช่น การแสดงสีหน้า

กรอบแนวคิดงานวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชาวต่างชาติที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐกลุ่มภาคเหนือ จำนวนทั้งสิ้น 1,634 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (พัชนี เจริญรยา, 2558) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ร้อยละ 95 สำหรับการคำนวณครั้งนี้ได้กลุ่มตัวอย่าง 321 คน ผู้วิจัยเห็นควรว่า เพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถาม ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 400 คน มีการเลือกวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ในการเลือกมหาวิทยาลัย และสัญชาติของนักศึกษาต่างชาติในการเก็บข้อมูล โดยในการเก็บข้อมูลจะมีการสอบถามกลุ่มตัวอย่างก่อน (Screening Question) ว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสัญชาติใดจากแต่ละมหาวิทยาลัย และในการเก็บแบบสอบถามจะมีการคิดสัดส่วนเปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาต่างชาติในแต่ละมหาวิทยาลัยต่อประชากรนักศึกษาต่างชาติในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในกลุ่มภาคเหนือทั้งหมด มหาวิทยาลัยในกำกับ

ของรัฐ เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย และไม่ใช่ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ การบริหารจัดการถือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้นเอง โดยนำเสนอในตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 แสดงสัดส่วนเปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาต่างชาติในแต่ละมหาวิทยาลัยต่อประชากรนักศึกษาต่างชาติในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในกลุ่มภาคเหนือทั้งหมด

มหาวิทยาลัย	ประชากร	ร้อยละ	กลุ่มตัวอย่าง
มหาวิทยาลัยนเรศวร	634	38.80	155
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	703	43.02	172
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	177	10.83	44
มหาวิทยาลัยแม่โจ้	96	5.87	23
มหาวิทยาลัยพะเยา	24	1.48	6
รวม	1,634	100	400

ตารางที่ 2 แสดงสัดส่วนเปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาแต่ละสัญชาติต่อประชากรนักศึกษาแต่ละสัญชาติในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในกลุ่มภาคเหนือทั้งหมด

สัญชาติ	ประชากร	ร้อยละ	กลุ่มตัวอย่าง
จีน	355	21	87
พม่า	273	16.8	67
มาเลเซีย	36	2.3	9
กัมพูชา	142	3.8	35
เวียดนาม	151	9.3	37
อินโดนีเซีย	57	3.5	14
สิงคโปร์	20	1.3	5
ฟิลิปปินส์	20	1.3	5
ลาว	196	12	48
ติมอร์ เลสเต	17	1	4
เกาหลีใต้	53	3.3	13
ญี่ปุ่น	17	1	4
อินเดีย	32	2	8
ปากีสถาน	13	0.8	3
ภูฏาน	40	2.5	10
ศรีลังกา	17	1	4
ออสเตรเลีย	17	1	4
นิวซีแลนด์	17	1	4
สหรัฐอเมริกา	53	3.3	13
แอฟริกาใต้	17	1	4
เนปาล	53	3.3	13

สัญชาติ	ประชากร	ร้อยละ	กลุ่มตัวอย่าง
บังคลาเทศ	13	0.8	3
อื่นๆ	25	1.5	6
รวม	1,634	100	400

ที่มา: ระบบสารสนเทศงานทะเบียนนิสิตและประมวลผล กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร / สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ / สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ / ระบบสารสนเทศงานทะเบียนนักศึกษา สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามมีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed Ended Question) โดยสามารถแบ่งคำถามออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 คำถามทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลทางด้านประชากรศาสตร์ของนักศึกษาต่างชาติ ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา มหาวิทยาลัย ชั้นปี ระยะเวลาที่อยู่เมืองไทย

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความสามารถด้านการสื่อสาร ในส่วนนี้จะให้นักศึกษาประเมินความสามารถทางการสื่อสารด้านต่าง ๆ ของตนเอง ได้แก่ ทักษะในการตีความ ฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย และภาพรวมความสามารถในการสื่อสาร

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเขตภาคเหนือ จะประเมินระดับการปรับตัวของตนเองในด้านของวัฒนธรรมและการศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน การวัดความสามารถทางการสื่อสารภายใต้วัฒนธรรมไทยและการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ มีเกณฑ์การให้คะแนนของมาตรวัดเป็นแบบ Likert Scale 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การแบ่งกลุ่มตามระดับคะแนน คือ

ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 เป็นกลุ่มที่มีความสามารถทางการสื่อสาร/การปรับตัวในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 เป็นกลุ่มที่มีความสามารถทางการสื่อสาร/การปรับตัวในระดับมาก

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 เป็นกลุ่มที่มีความสามารถทางการสื่อสาร/การปรับตัวในระดับปานกลาง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 เป็นกลุ่มที่มีความสามารถทางการสื่อสาร/การปรับตัวในระดับน้อย

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 เป็นกลุ่มที่มีความสามารถทางการสื่อสาร/การปรับตัวในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบคุณภาพดังนี้

1. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ ผู้รู้และผู้ทรงคุณวุฒิในด้านสื่อสารมวลชน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) ของข้อคำถาม ปรากฏว่าได้ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามหรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) เท่ากับ 0.74

2. จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถามทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ แล้วทำการเปรียบเทียบเกณฑ์การประเมิน (สิน พันธุ์พินิจ, 2549)

3. แจกแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด กับกลุ่มผู้รับสารที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรมากที่สุด แล้วจึงนำมาคำนวณความน่าเชื่อถือข้อคำถามโดยใช้สูตรของค่าสัมประสิทธิ์แบบอัลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cornbach's Alpha โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากการคำนวณ ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.92

หมายเหตุ : เนื่องจากแบบสอบถามจะต้องแจกให้นักศึกษาต่างชาติ ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็น 2 ภาษาคือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยจึงได้ให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านภาษา ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) ก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อไปยังมหาวิทยาลัยต้นสังกัด เพื่อเก็บแบบสอบถามนักศึกษาต่างชาติในกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือในทั้งในรูปแบบออนไลน์และออนไลน์
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับภาษาอังกฤษไปแจกให้กับนักศึกษาต่างชาติในกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ โดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และช่องทางในการทำแบบสอบถามออนไลน์ โดยมีการใช้ Google form ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ Line, Facebook และ Twitter
3. ผู้วิจัยลงพื้นที่พบปะนักศึกษานักศึกษาต่างชาติในพื้นที่แต่ละจังหวัดของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ และเก็บข้อมูลตามปฏิทินการศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตรงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ของงานวิจัยขั้นนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ผู้วิจัยใช้สถิติดังกล่าวทดสอบสมมติฐานงานวิจัย ดังนี้ t-test, One-way ANOVA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย

ลักษณะทางประชากรของนักศึกษาต่างชาติ

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 รองลงมาเป็นเพศชายมีจำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 โดยมีอายุ 20 ปี มากที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 275 คน และศาสนาคริสต์ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43.02 รองลงมา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 ทั้งนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นชาวจีนมากที่สุด จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 รองลงมา คือ พม่า จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 และนักศึกษามีระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทยเป็นเวลา 4 ปี มากที่สุด จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3

ความสามารถทางการสื่อสาร ความสามารถในแต่ละด้านในภาพรวม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$, $S.D.=0.69$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้าน ได้แก่ ทักษะด้านตีความ ($\bar{X}=4.35$, $S.D.=0.58$) ทักษะด้านการอ่าน ($\bar{X}=4.24$, $S.D.=0.77$) ทักษะด้านการฟัง ($\bar{X}=4.14$, $S.D.=0.71$) ทักษะด้านการพูด ($\bar{X}=3.94$, $S.D.=0.75$) และทักษะด้านการเขียน ($\bar{X}=3.76$, $S.D.=0.84$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงความสามารถทางการสื่อสารของนักศึกษาชาวต่างชาติที่สังกัดมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ (ภาพรวม)

ความสามารถทางการสื่อสารภายใต้วัฒนธรรมไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านตีความ	4.35	0.58	มาก
2. ด้านการฟัง	4.14	0.71	มาก
3. ด้านการพูด	3.94	0.75	มาก
4. ด้านการอ่าน	4.24	0.77	มาก
5. ด้านการเขียน	3.76	0.84	มาก
ภาพรวมความสามารถทางการสื่อสาร	4.08	0.69	มาก

การปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ:

1. การปรับตัวด้านวัฒนธรรม พบว่า

การปรับตัวด้านวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$, S.D.=0.71) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น ปรากฏได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการปรับตัวด้านวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวต่างชาติที่สังกัดมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ

การปรับตัวด้านวัฒนธรรม	ระดับความคิดเห็น					รวม (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด				
1. อาหาร	-	37 (9.3)	141 (35.3)	129 (32.3)	93 (23.3)	400 (100)	3.69	0.92	มาก
2. สภาพอากาศ	2 (5)	16 (4)	111 (27.8)	147 (36.8)	124 (31)	400 (100)	3.93	0.88	มาก
3. การใช้ภาษาไทยในสื่อสารในชีวิตประจำวัน	4 (1)	19 (4.8)	102 (25.5)	204 (51)	71 (17.8)	400 (100)	3.29	0.82	ปานกลาง
4. การสังสรรค์กับเพื่อนชาวไทย	4 (1)	18 (4.5)	45 (11.3)	222 (55.5)	111 (27.8)	400 (100)	4.04	0.81	มาก
5. วัฒนธรรมการทักทายแบบชาวไทย เช่น การไหว้	5 (1.3)	37 (9.3)	104 (26)	149 (37.3)	105 (26.3)	400 (100)	3.78	0.91	มาก
6. การแต่งกายแบบชาวไทย	6 (1.5)	51 (12.8)	164 (41)	109 (27.3)	70 (17.5)	400 (100)	3.46	0.97	ปานกลาง
7. รูปแบบการดำเนินชีวิตแบบชาวไทย	10 (2.5)	13 (3.3)	96 (24)	178 (44.5)	103 (25.8)	400 (100)	3.78	0.91	มาก

การปรับตัวด้าน วัฒนธรรม	ระดับความคิดเห็น					รวม (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด				
8. เข้าร่วมกิจกรรมตาม วัฒนธรรมไทยได้	16 (4)	85 (21.3)	123 (30.8)	86 (21.5)	90 (22.5)	400 (100)	3.37	1.16	ปาน กลาง
9. เริ่มต้นสนทนากับคน แปลกหน้าที่เป็นคนไทย ได้	-	20 (5)	56 (14)	212 (53)	112 (28)	400 (100)	4.07	0.78	มาก
10. เดินทางในที่ต่างๆ นอกเหนือจากที่ มหาวิทยาลัยได้ด้วย ตนเอง	-	4 (1)	44 (11)	228 (57)	124 (31)	400 (100)	4.18	0.65	มาก
รวม	-	-	-	-	-	-	3.81	0.71	มาก

2. การปรับตัวด้านการศึกษา พบว่า

การปรับตัวด้านการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.14, S.D.=0.79) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น ปรากฏดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงการปรับตัวด้านการศึกษานักศึกษาชาวต่างชาติที่สังกัดมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ

การปรับตัวด้าน การศึกษา	ระดับความคิดเห็น					รวม (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด				
1. สามารถการวางแผน การศึกษาด้วยตนเอง	5 (1.3)	5 (1.3)	55 (13.8)	197 (49.3)	138 (34.5)	400 (100)	4.14	0.79	มาก
2. สามารถสื่อสาร ภาษาไทยและอังกฤษ ที่ใช้ในการเรียน	61 (15.3)	81 (20.3)	48 (12)	114 (28.5)	95 (23.5)	400 (100)	3.29	1.66	ปาน กลาง
3. ความสัมพันธ์และ การสื่อสารกับเพื่อน ในชั้นเรียน	20 (5)	27 (6.8)	30 (7.5)	130 (32.5)	193 (48.3)	400 (100)	4.12	1.12	มาก
4. ความสัมพันธ์และ การสื่อสารกับ อาจารย์/เจ้าหน้าที่	6 (1.5)	14 (3.5)	44 (11)	165 (41.3)	171 (42.8)	400 (100)	4.20	0.87	มาก

การปรับตัวด้าน การศึกษา	ระดับความคิดเห็น					รวม (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด				
5.บรรยากาศใน ห้องเรียน/ สถานศึกษา	9 (2.3)	4 (91)	29 (7.2)	182 (45.5)	176 (44)	400 (100)	4.28	0.82	มาก
6. เข้ากิจกรรมที่ทาง มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ร่วมกัน	-	20 (5)	33 (8.3)	133 (33.3)	214 (53.5)	400 (100)	4.35	0.83	มาก
7. สามารถทำงาน ร่วมกับนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างชาติ ได้เป็นอย่างดี	-	4 (1)	49 (12.3)	183 (45.8)	164 (41)	400 (100)	4.26	0.70	มาก
8. สามารถติดต่อ/ สอบถาม/ประสานกับ หน่วยงานต่างๆ ใน มหาวิทยาลัยได้	7 (1.8)	6 (1.5)	48 (12)	180 (45)	159 (39.8)	400 (100)	4.19	0.83	ปาน กลาง
9. สามารถใช้สิ่งอำนวยความสะดวก ต่างๆ ของทางมหาวิทยาลัย ได้ด้วยตนเอง	1 (0.3)	2 (0.5)	36 (9)	153 (38.3)	208 (52)	400 (100)	4.41	0.69	มาก
10. สามารถอ่าน/ เรียนรู้เอกสาร/ หนังสือ/เว็บไซต์/สื่อ สังคมออนไลน์ของ ทางมหาวิทยาลัยได้	6 (1.5)	14 (3.5)	50 (12.5)	164 (41)	166 (41.5)	400 (100)	4.17	0.88	มาก
รวม	-	-	-	-	-	-	4.14	0.60	มาก

ทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ผลการทดสอบพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ มหาวิทยาลัย แตกต่างกัน ส่วนใหญ่มีความสามารถทางการสื่อสารของนักศึกษาต่างชาติในกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ ไม่แตกต่างกัน แต่ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ ศาสนา ชั้นปีที่ศึกษา ประเทศบ้านเกิด ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย แตกต่างกัน มีความสามารถทางการสื่อสาร ของนักศึกษาต่างชาติในกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ แตกต่างกัน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับการความสามารถทางการสื่อสารภายใต้วัฒนธรรมไทยของนักศึกษาต่างชาติ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาต่างชาติ	F	Sig
เพศ	1.733	.069
อายุ	116.259	.000*
ศาสนา	32.66	.000*
ชั้นปีการศึกษา	104.407	.000*
มหาวิทยาลัย	2.845	.054
ประเทศบ้านเกิด	7.431	.000*
ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย	109.564	.003*

*p < 0.05

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ผลการทดสอบพบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ มหาวิทยาลัย ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทยแตกต่างกัน มีการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติในกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือไม่แตกต่างกัน แต่ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ชั้นปีการศึกษา ประเทศบ้านเกิด ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย แตกต่างกัน มีการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติในกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ แตกต่างกัน ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับการปรับตัวในภาพรวมของนักศึกษาต่างชาติ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาต่างชาติ	F	Sig
เพศ	3.920	.048*
อายุ	53.572	.000*
ศาสนา	48.64	.000*
ชั้นปีการศึกษา	13.051	.000*
มหาวิทยาลัย	.856	.491
ประเทศบ้านเกิด	7.431	.000*
ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย	56.127	.000*

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 : ผลการทดสอบพบว่า ความสามารถทางการสื่อสารกับการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติในกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ มีความสัมพันธ์กัน หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถทางการสื่อสาร สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมไทยได้เป็นอย่างดี ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางการสื่อสารและการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ

ตัวแปร	การปรับตัวในภาพรวมของนักศึกษาต่างชาติ	
	p-value	Sig (2-tailed)
ความสามารถทางการสื่อสารภายใต้วัฒนธรรมไทย	.810	.000*

*p < 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มนักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เนื่องจากปัจจุบันภาวะประชากรโลกในปัจจุบันเป็นเพศหญิงสูงกว่า (พรพะเยาว์ กังเม้ง, 2556) เนื่องจากอัตราความอายุน้อยของเพศหญิงมีมากกว่าเพศชาย อาจด้วยเหตุผลเรื่องการใช้ชีวิตที่เพศชายจะมีพฤติกรรมใช้ชีวิตที่เสี่ยงกว่าเพศหญิง นอกจากนี้จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในไทยนั้น มาจากประเทศจีนมากที่สุด เนื่องด้วยประเทศไทยมีค่าเทอม ค่าครองชีพที่ไม่สูงมาก นอกจากนี้กฎของวีซ่าที่ดูเป็นมิตรกว่าทางฝั่งยุโรปและอเมริกา ประกอบกับมหาวิทยาลัยรัฐในประเทศจีนไม่เพียงพอรองรับนักศึกษาในประเทศนั้นคือเหตุผลอีกหนึ่งประการที่ทำให้นักศึกษาจีนมีจำนวนมากที่สุด (วรารณ อวิรุทธวรกุล, 2558) เหตุผลนี้เองส่งผลให้จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่นับถือศาสนาพุทธมีจำนวนมากที่สุด เนื่องจากศาสนาประจำชาติของประเทศจีน คือ ลัทธิขงจื้อ เต๋า และศาสนาพุทธนิกายมหายาน

ความสามารถทางการสื่อสาร จากการศึกษาความสามารถทางการสื่อสารภายใต้วัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ โดยภาพรวมพบว่า ความสามารถในการตีความหมายอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากความสามารถในการตีความหมายจะกล่าวได้ว่า นักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่สามารถตีความภาษาท่าทางของคนไทยและคนต่างสัญชาติได้ว่าต้องการจะสื่อสารอะไร เช่น การพยักหน้ารับ การโบกมือลา การพนมมือไหว้ นักศึกษาต่างชาติสามารถเข้าใจความหมายและตีความท่าทางได้เป็นอย่างดี โดยสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความสามารถทางการสื่อสารของ Williams (1979) ได้สรุปว่า องค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารนั้นควรประกอบด้วย ความรู้ คือ 1) กฎเกณฑ์ด้านกลไกของภาษา (Mechanical Rules) 2) กฎเกณฑ์ในด้านความหมาย (Meaningful Rules) 3) ลักษณะความสัมพันธ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง และ 4) การยอมรับลักษณะที่ไม่มีภาษา (Non-Linguistic Conventions) กล่าวคือ นักศึกษาต่างชาติจะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสัญลักษณ์ในการสื่อสารของสังคมนั้น ๆ ที่ตนเข้าไปอาศัยอยู่ในพื้นที่ท้องถิ่นจะต้องมีการเรียนรู้ ตีความ เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการสื่อสารเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งในส่วนนี้นักศึกษาต่างชาติสามารถตีความได้ไม่ยากนัก

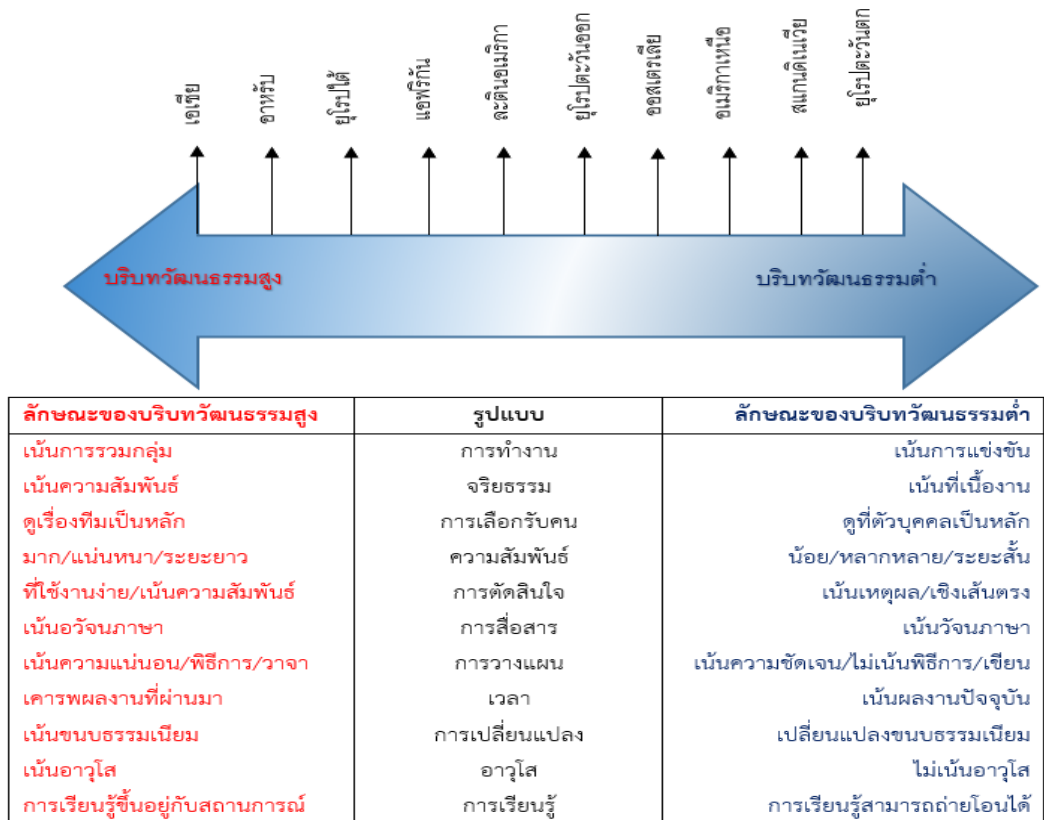
โดยการสื่อสารทางอวัจนภาษานั้น นักศึกษาต่างชาติสามารถที่จะตีความหมายได้ เพราะภาษาท่าทางสากลที่มนุษยชาติมีการใช้ในลักษณะที่คล้ายกัน ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยนักศึกษาชาวต่างชาติเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ได้รับ การดำรงชีวิตอยู่ในประเทศไทยนาน การตีความหมายก็จะเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น ทั้งในการสื่อสาร นักศึกษาชาวต่างชาติอาจนำอวัจนภาษาเข้าใช้ร่วมกับวัจนภาษาเพื่อเสริมประสิทธิภาพในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (วรารณ อวิรุทธวรกุล, 2558) และอุดช่องว่างจากปัญหาเรื่องทักษะการสื่อสารของนักเรียนต่างชาติส่วนใหญ่ จะมีพื้นฐานภาษาไทยน้อยมาก รวมทั้งนักศึกษาที่มาจากประเทศที่ไม่ได้สื่อสารภาษาอังกฤษเป็นหลัก โดยเฉพาะการอ่าน การพูด การเขียน และการฟัง

การปรับตัว ด้านวัฒนธรรมจากการศึกษาจะพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวได้ว่า นักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่สามารถเปิดรับการสื่อสารจากคนแปลกหน้าที่เป็นคนไทยและคนจากชาติอื่น ๆ โดยสามารถเรียนรู้ใช้ชีวิตประจำวันในประเทศไทย รับประทานอาหารไทยได้ โดยมีการปรับตัวในการเรียนรู้ให้เข้ากับวัฒนธรรมของประเทศที่ตนอาศัยอยู่ กล่าวโดยสรุป นักศึกษามีการเปิดรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม เพราะเมื่อหากพิจารณาเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรมนั้นจะเห็นได้ว่า วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมต่างชาติมีความแตกต่างอยู่หลายด้านด้วยกัน เช่น เรื่องของอาหารที่รับประทาน ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร รูปแบบการดำเนินชีวิต กิจกรรมตามวัฒนธรรม ประเพณี และศาสนาของประเทศไทย

บรรยากาศ สถานที่ ชั้นเรียน กิจกรรมต่างๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น รวมถึงการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับนักศึกษาไทยและนักศึกษาชาวต่างชาติด้วยตนเอง ซึ่งจากการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือนักศึกษาชาวต่างชาติสามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้นได้ โดยสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมในชั้นเรียนได้โดยไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นปัญหาในการปรับตัว เช่นเดียวกับในแง่ของการใช้ชีวิตประจำวันของนักศึกษาต่างชาตินั้นมีการปรับตัวทั้งในด้านวัฒนธรรมและการศึกษาตามแบบของประเทศไทย และยอมรับเพื่อการดำรงอยู่ในสังคมนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ Gudykunst and Kim (1992) ได้กล่าวถึงแนวคิดเรื่อง Enculturation ว่า การปรับตัวเป็นการอบรมบ่มเพาะให้คนรู้วิธีที่จะแสดงพฤติกรรมพื้นฐานทางสังคม โดยเกิดขึ้นภายในตัวบุคคลและผ่านการขัดเกลาจากผู้ที่อยู่รอบข้าง (Significant Others) จนสร้างโลกของบุคคลนั้น ๆ ขึ้นมาส่งผลต่อการรับรู้ของเขาต่อไป

ทั้งนี้หากมองลึกลงไปในรายละเอียดในบางหัวข้อจะพบว่า ความสามารถในการปรับตัวด้านวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวต่างชาติ ในหัวข้อย่อย การใช้ภาษาไทยในสื่อสารในชีวิตประจำวัน การแต่งกายแบบชาวไทย และเข้าร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมไทย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับ ความสามารถในการปรับตัวด้านการศึกษา ในหัวข้อย่อย การสื่อสารภาษาไทยและอังกฤษที่ใช้ในการเรียน การติดต่อ/ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยได้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยเหตุผลที่ทำให้นักศึกษามีการปรับตัวในเรื่องดังกล่าวอยู่ในเพียงแค่ระดับปานกลาง ในการอภิปรายผลงานวิจัยนี้จะอยู่ในเรื่องของปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อคนไทยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ แบ่งออกเป็นปัจจัยย่อย ๆ ได้แก่

ทัศนคติที่มีต่อคนไทยเชิงบวก หากอภิปรายผลตามข้อค้นจะพบว่า ยิ่งนักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อคนไทยมากเท่าไรจะช่วยให้มีแรงจูงใจการปรับตัวในระดับที่มากขึ้นตามไปด้วย โดยสอดคล้องกับงานของ สมสุดา ศรีวัฒนานนท์ (2547) ที่กล่าวไว้ว่าส่วนปัจจัยที่ช่วยให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผลระหว่างการทำงานของพนักงานชาวไทยและชาวตะวันตก คือ การปรับทัศนคติและค่านิยมในสังคมต่างวัฒนธรรมให้ไปในทางที่ดี อย่างไรก็ตาม ทัศนคตินั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอในทางตรงกันข้าม **ทัศนคติเชิงลบ** กล่าวคือ นักศึกษาต่างชาติบางส่วนมักจะมองภาพรวมของคนไทยในลักษณะเหมารวม ทำให้เกิดปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อคนไทยในเชิงลบที่ส่งผลให้การปรับตัวในมหาวิทยาลัย เช่น การมองว่าคนไทยนั้นมีระเบียบวินัยต่ำ ทุจริต/คอร์รัปชัน เน้นพวกพ้อง ทำงานแบบขอไปที สอดคล้องกับงานของ เมตตา วิวัฒนานุกูล (2559) ที่กล่าวไว้ว่าปัญหาด้านทัศนคติของชาวต่างชาติในการปรับตัวนั้น ส่วนหนึ่งมาจากการคิดหรือมองแบบเหมารวม (Stereotype) โดยเฉพาะการคิดหรือมุมมองด้านลบ จากผลการวิจัยนั้นสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่มีต่อคนไทยในสังคมไทยของนักศึกษาต่างชาติบางส่วน ทำให้พบว่ายั้มนักศึกษาต่างชาติที่มาจากประเทศที่มีบริบททางวัฒนธรรมที่แตกต่าง อาทิ ทวีปยุโรป อเมริกาเหนือ ที่มีบริบททางวัฒนธรรมต่ำ (Low context cultures) ซึ่งตรงข้ามกับประเทศไทยมีบริบททางวัฒนธรรมสูง (High context cultures) (Hall, 1981) โดยสามารถอธิบายจากการประยุกต์แบบจำลองบริบทวัฒนธรรมสูงต่ำของ Edward T. Hall ได้ดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงบริบทวัฒนธรรมสูง/ต่ำ ของนักฟุตบอลต่างชาติที่มาจากภูมิภาคที่แตกต่างกัน
(ประยุกต์จาก Hall, 1981)

ดังนั้นแนวทางในการปรับปรุงความสามารถในการปรับตัวด้านวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวต่างชาติในหัวข้อย่อย การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การแต่งกายแบบชาวไทย และเข้าร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมไทย เช่นเดียวกับ ความสามารถในการปรับตัวด้านการศึกษา ในหัวข้อย่อย การสื่อสารภาษาไทยและอังกฤษที่ใช้ในการเรียน และการติดต่อ/สอบถาม/ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย สิ่งแรก ๆ ที่นักศึกษาชาวต่างชาติต้องมี คือ

1. การสร้างแรงจูงใจภายในส่วนบุคคล โดยที่ความคาดหวังของนักศึกษาต่างชาตินั้นมีบทบาทสำคัญต่อความต้องการที่จะปรับตัวเพื่อเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เข้าไปอาศัยอยู่ เพราะฉะนั้นรูปแบบการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่จะอยู่ในลักษณะการเตรียมตัวก่อนที่จะเดินทางมาประเทศไทย อาทิ การหาข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทย การเรียนรู้ภาษาไทย/อังกฤษ จากสื่อต่างๆ อาทิ อินเทอร์เน็ต หรือเพื่อนนักศึกษาที่อาศัยหรือเคยอาศัยอยู่ในประเทศไทย เป็นต้น ทั้งนี้จากการเรียนรู้ข้อมูลเบื้องต้นของวัฒนธรรมที่จะเข้าไปอยู่เพื่อลดความไม่แน่ใจ และจัดการกับความวิตกกังวลใจ ความตื่นตระหนก ซึ่งจะช่วยเพิ่มกระบวนการปรับตัวให้ดียิ่งขึ้น จากผลการวิจัยที่กล่าวมานั้นสนับสนุนความเชื่อของ Gudykunst (2005) ที่ว่าความไม่แน่ใจ ความวิตกกังวลใจ และความคลุมเครือในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือ

การสอบถามข้อมูลจากคนรู้จัก คนที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน เป็นต้น ซึ่งบุคคลในแต่ละวัฒนธรรมจะเน้นวิธีการลดความไม่แน่ใจ (Uncertainty Reduction) แตกต่างกัน

2. การช่วยเหลือและสนับสนุนของกลุ่มคนในสังคมไทย อาทิ การช่วยจากทางมหาวิทยาลัยในแง่ของการช่วยเหลือเกี่ยวกับการสื่อสาร เช่น การให้นักศึกษาชาวต่างชาติติลลอร์สเรียนภาษาอังกฤษและไทยโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายจากทางมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานของ โกเมศ สุพลภัก (2555) ทำการศึกษาเรื่องการรับรู้และการสื่อสารเพื่อการจัดการความหลากหลายทางวัฒนธรรมของบริษัทข้ามชาติในประเทศไทยที่พบว่า การฝึกอบรมทางวัฒนธรรมถือเป็นวิธีช่วยให้การปรับตัวที่ดีและได้รับความนิยม โดยจะต้องมีการออกแบบเนื้อหาให้ตรงกับสถานการณ์แต่ละคนด้วย และสิ่งที่สำคัญอีกอย่างคือ การเปิดคอร์สเรียนภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษนอกจากนี้เป็นการช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ นักศึกษาชาวไทยภายในมหาวิทยาลัยในเรื่องของการดูแลช่วยเหลือให้นักศึกษาชาวต่างชาติในการปรับตัวในช่วงแรก ๆ สอดคล้องกับ Ting-toomey (1999) ที่กล่าวไว้ว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นมีผลต่อการปรับตัวของชาวต่างชาติ คือ การแสดงออกของคนในท้องถิ่นที่มีต่อชาวต่างชาติ

การทดสอบสมมติฐาน จากภาพรวมของการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาชาวต่างชาติที่มีความสามารถทางการสื่อสารภายใต้วัฒนธรรมไทยสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมไทยได้เป็นอย่างดี หากพิจารณาจะพบว่า นักศึกษามีการเรียนรู้ในเรื่องของการสื่อสาร ทั้งในด้านของการตีความ หรือทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การเขียน และการอ่าน เพราะว่าสิ่งเหล่านี้จะช่วยเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับการใช้ชีวิตในสังคมไทยได้เป็นอย่างดีทั้งในด้านวัฒนธรรม และการศึกษา สอดคล้องกับงานเขียนของ เมตตา วิวัฒนากุล (2559) ที่กล่าวถึง การพัฒนาประสิทธิภาพการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม โดยเป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง และประยุกต์จากข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว อาทิ การไปเรียนเพิ่มเติมจากสถาบันกวศวิชาภายนอก หรือเรียนรู้ด้วยตัวเองผ่านอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ นอกจากนี้ยังพบว่าการพัฒนาทักษะด้านภาษาต่าง ๆ ของนักศึกษาชาวต่างชาติมีการเรียนรู้จากเพื่อนที่เป็นชาวไทย เพื่อนร่วมชาติ หรือรุ่นพี่ชาวต่างชาติจากกิจกรรมต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย อาทิ กิจกรรมรับน้อง, กิจกรรม Good Bye senior Party ฯลฯ

ในทางกลับกันในข้อค้นพบของงานวิจัยนั้นยังมีนักศึกษาต่างชาติบางส่วนที่ขาดความเข้าใจในโครงสร้างที่ซับซ้อนของภาษาไทยสะท้อนผ่านภาษาที่มีรายละเอียดปลีกย่อย ไวยากรณ์ที่ซับซ้อน รวมถึงรหัสบางอย่างที่นักศึกษาชาตินั้นไม่รู้จกจากก่อให้เกิดประสบปัญหาความไม่เข้าใจหรือไม่รู้ภาษาที่ใช้กันในท้องถิ่นในระยะแรก ๆ ที่เข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย เช่น ราชศัพท์ หรือระดับของภาษาไทยที่มีความซับซ้อน อาทิ การออกเสียงวรรณยุกต์ จนบางครั้งทำให้เข้าใจในการสื่อสารกับคนในท้องถิ่น โดยสอดคล้องกับการศึกษาของ โอฬาริก ขุนสิทธิ์ (2555) ที่พบว่า ปัญหาการไม่สามารถสื่อสารภาษาท้องถิ่นของพนักงานข้ามชาติ โดยเฉพาะการสื่อสารภาษาท้องถิ่นมีความหมายเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งในการสื่อสารกับบุคลากรท้องถิ่น เนื่องจากค่านิยมในการทำงานและการใช้ภาษาที่แตกต่างระหว่างบุคลากรชาวไทยและบุคลากรท้องถิ่น เช่น พวงคำศัพท์เฉพาะ คำแสลง ระดับความเป็นทางการ คำพูด เช่นเดียวกับกรณีที่นักศึกษาชาวต่างชาติที่ขาดความเข้าใจภาษาพูดและเขียนของภาษาไทยที่แตกต่างกันไปตามท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีปัญหาในส่วนของการขาดความรู้วัฒนธรรมไทยอีกเช่นกัน

จากการอภิปรายผล สามารถสรุปออกได้ดังแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 3 การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมและแนวทางการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติในกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในเขตภาคเหนือ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. นักศึกษา คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ในฐานะเจ้าบ้านที่ดีควรช่วยเหลือในการในเรื่องของการดูแล นักนักศึกษาชาวต่างชาติในการปรับตัวในการใช้ชีวิตในประเทศไทย
2. มหาวิทยาลัย ควรส่งเสริมการเรียนการสอนทักษะด้านภาษาไทย/อังกฤษ อาจเปิดหลักสูตรเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาและการปรับตัวในประเทศก่อนเปิดภาคเรียน
3. กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรมีนโยบายและส่งเสริมในการส่งเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนระบบนานาชาติในแต่ละมหาวิทยาลัยที่เป็นทิศทางมากยิ่งขึ้น ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสาร สื่อออนไลน์ และสื่อต่าง ๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการเข้าถึงองค์ความรู้ใน

ด้านการสื่อสารเพื่อการปรับตัวทางวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติ และสำหรับนักศึกษาชาวไทยที่กำลังจะไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจัดทำวิจัยในเชิงเปรียบเทียบกับกรณีศึกษานักศึกษาต่างชาติในมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ
2. เนื่องจากการศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาเฉพาะบุคคลจึงได้ทราบแค่พื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับความสามารถทางการสื่อสารและการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติเท่านั้น ซึ่งควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถทางการสื่อสารมากขึ้น อันได้แก่ เรื่องสื่อที่มีผลต่อความสามารถทางการสื่อสารเพื่อเชื่อมโยงกับผลงานวิจัยได้ว่าสื่อชนิดใดที่มีผลต่อความสามารถทางการสื่อสารของคนต่างชาติมากที่สุด
3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรที่ใช้เครื่องมือวิจัยแบบเดิมแต่เปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างไปศึกษาเกี่ยวกับชาวต่างชาติในกลุ่มอาชีพอื่น เพื่อเปรียบเทียบดูว่ามีผลการศึกษาที่แตกต่างออกไปหรือไม่และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อสังคมได้อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- โกเมศ สุพลภัก. (2555). *การรับรู้และการสื่อสารเพื่อการจัดการความหลากหลายทางวัฒนธรรมของบริษัทข้ามชาติในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระเพียว กังเม้ง. (2556). *ความสามารถทางการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการปรับตัวของนักศึกษาจีนมหาวิทยาลัยรังสิต* (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- พัชนี เสงี่ยมรักษา. (2558). *การวิจัยเชิงปริมาณทางนิติศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี: สำนักพิมพ์สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พีระ จิโรโสภณ. (2557). *เอกสารประกอบการสอนระดับบัณฑิตศึกษาชุดวิชาปรัชญานิติศาสตร์ และทฤษฎีการสื่อสาร*. มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- เมตตา วิวัฒนากุล. (2559). *การสื่อสารต่างวัฒนธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรารณ อริอุทธรกุล. (2558). *กระบวนการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของนักศึกษาไทยในประเทศจีนตอนใต้* (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมสุดา ศรีวัฒนานนท์. (2547). *การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมในการทำงานของพนักงานชาวไทยและชาวตะวันตก* (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2549). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โอฬาริก ขุนสิทธิ์. (2555). *การสื่อสารและการปรับตัวทางวัฒนธรรมของบุคลากรไทยในบริษัทข้ามชาติ* (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Gudykunst, W. (2005). Theories of intercultural communication. *China Media Research*, 1(1), 61–75.
- Gudykunst, W. & Kim, Y. (1992). *Communicating with Strangers: An Approach to Intercultural Communication*. McGraw – Hill.
- Hall, E. (1981). *Beyond culture*. N.Y: Anchor Books.
- Munby, J. (1978). *A communicative syllabus design*. Cambridge: Cambridge University Press.

Thaiquote. (2019). 5 ทางออก อุดมศึกษาไทย ก่อนเป็น “มหา’ลัย ร้าง”. สืบค้น 23 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <https://www.thaiquote.org/content/240214>

Ting-toomey, S. (1999). *Communication Across Cultures*. New York: The Guildford Press.

Williams, E. (1979). Element of Communicative Competence. *English Language Teaching Journal*, 34(1), 18–21.